

పరస్పరం నవ్వుకునే వారు. జిహ్వ శిక్షణలో ఇలా చేసేవారు. అయితే రాత్రివేళ మాత్రం తమ ప్రభువుకు అధికంగా భయపడేవారు. (షర్'హుస్సున్నహ్)

=====

۸ - بَابُ الْأَسْمَاءِ

8. నామకరణం

గుర్తు పట్టటానికి, నిర్ధారణకు, పేర్లు పెట్టటం జరుగు తుంది. అయితే పేరుపెట్టటానికి కూడా నియమ నిబంధనలు ఉన్నాయి. మంచి పేర్లు పెట్టాలి. చెడ్డ పేర్లు పెట్టరాదు. అల్లాహ్ ఖుర్ఆన్‌లో కూడా దీన్ని గురించి సూచించారు: "విశ్వసించిన తర్వాత చెడ్డ పేరు చాలా చెడ్డది. అంటే విశ్వ సంచిన తర్వాత మంచి పేరే పెట్టాలి. సాధ్యమైనంత వరకు సున్నితత్వం, దీనత్వం ఉట్టిపడే పేర్లు పెట్టాలి. ఇస్లామీయ పరిధిలోని పేర్లే పెట్టాలి. అవిశ్వాసానికి ధిక్కారానికి గురిచేసే పేర్లు పెట్టరాదు. అల్లాహ్ ఆదేశం: "ఆయనే, మిమ్మల్ని ఒకేవక్తే నుండి సృష్టించాడు మరియు అతని నుండియే జీవిత సౌఖ్యం పొందటానికి అతనిభార్యను(జాజను) పుట్టించాడు. అతను ఆమెను కలుసు కున్నప్పుడు, ఆమె ఒక తేలికైన భారాన్ని ధరించి దానిని మోస్తూ తిరుగుతూ ఉంటుంది. పిదప ఆమె గర్భ భారం అధికమైనప్పుడు, వారు ఉభ యులూ కలిసి వారి ప్రభువైన అల్లాహ్‌ను ఇలా వేడు కుంటారు: "నీవు మాకు మంచి బిడ్డను ప్రసాదిస్తే మేము తప్పక నీకు కృతజ్ఞతలు తెలిపే వార మవు తాము! " ఆయన వారికి ఒక మంచి బిడ్డను ప్రసా దించిన పిదప వారు, ఆయన ప్రసాదించిన దాని విష యంలో ఆయనకు సాటి (భాగస్వా ములను) కల్పించ సాగుతారు. కాని వారు కల్పించే భాగస్వాములకంటే అల్లాహ్ మహోన్నతుడు." (అల్ అ'అరాఫ్, 7:189-190)

అంటే ప్రపంచంలో మానవులు ఆదమ్, 'హవ్వా'ల ద్వారా వ్యాపించారు. వారిద్దరిలో ప్రేమానురాగాలు జనింప జేశాడు అల్లాహ్. దానివల్ల సంతానం కలుగు తుంది. ఇది అల్లాహ్(త) గొప్ప అనుగ్రహం. అందుకు కృతజ్ఞతలు తెలుపుకోవాలి. కాని కొందరు బిడ్డలు సురక్షితంగా జన్మించినా దైవానికి సాటి కల్పిస్తూ ఉంటారు. అంటే వారికి సరైన, ధర్మసమ్మతమైన పేర్లు పెట్టరు. అందువల్ల ఇస్లామ్ పేర్లు పెట్టటంలో కూడా అప్రమత్తంగా ఉండాలని సూచిస్తుంది.

مَوْءِدَتِي وَبِاسْمِي وَلَا تَكُنُوا بِكُنْيَتِي".

4750. (1) [3/1344-ఏకీభవితం]

అనస్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) బజారులో వెళ్ళు తున్నారు. ఎవరో, 'అబుల్ ఖాసిమ్' అని పిలిచారు. అప్పుడు ప్రవక్త (స) అతనివైపు చూసారు, దానికి ఆ వక్తే నేను మిమ్మల్ని పిలవ లేదు అని అన్నాడు. అప్పటి నుండి ప్రవక్త (స), 'నా పేరు వంటి పేర్లు మీరు పెట్టుకోవద్దు. కాని అబుల్ ఖాసిమ్ అని పెట్టు కోకండి,' అని ప్రవచించారు. (బు'ఖారీ, ముస్లిం)

(۱۳۴۴/۳) (متفق عليه) [۲] - ۴۷۵۱

وَعَنْ جَابِرٍ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: "سَمُّوا بِأَسْمِي وَلَا تَكُنُوا بِكُنْيَتِي فَإِنِّي إِنَّمَا جُعِلْتُ قَاسِمًا أَقْسِمُ بِبَيْكُم".

4751. (2) [3/1344-ఏకీభవితం]

జాబిర్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "నా పేరువంటి పేరుపెట్టుకోండి. నా కునియత్ వంటి కునియత్ పెట్టుకో కండి. నేను ఖాసిమ్‌గా చేయ బడ్డాను. నేను అల్లాహ్ ఆదేశాలను మీకు పంచుతాను." (బు'ఖారీ, ముస్లిం)

(۱۳۴۴/۳) (صحيح) [۳] - ۴۷۵۲

وَعَنْ ابْنِ عُمَرَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "إِنَّ أَحَبَّ أَسْمَائِكُمْ إِلَى اللَّهِ عَبْدُ اللَّهِ وَعَبْدُ الرَّحْمَنِ". رَوَاهُ مُسْلِمٌ.

4752. (3) [3/1344-ద్వడం]

'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ 'ఉమర్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "అల్లాహ్ (త) వద్ద అన్నిటికంటే ఉత్తమ మైన, ప్రీయమైన పేర్లు 'అబ్దుల్లాహ్, 'అబ్దుర'హ్మాన్." (ముస్లిమ్)

(۱۳۴۴/۳) (صحيح) [۴] - ۴۷۵۳

وَعَنْ سَمُرَةَ بْنِ جُنْدُبٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "لَا تَسْمَعَنَّ غَلَامًا يَسْرًا وَلَا رَبَاخًا وَلَا نَجْبًا وَلَا أَفْلَحَ فَإِنَّكَ تَقُولُ: أَتَمُّ هُوَ؟ فَلَا يَكُونُ فَيَقُولُ لَا". رَوَاهُ مُسْلِمٌ.

وَفِي رِوَايَةٍ لَهُ قَالَ: "لَا تَسْمُ غَلَامًا رَبَاخًا وَلَا يَسْرًا وَلَا أَفْلَحَ وَلَا نَفِيعًا".

4753. (4) [3/1344-దృఢం]
 సమురహ్ బిన్ జున్దుబ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "మీరు మీ బానిసలకు, యసార్, రబాహ్, నజీహ్, అఫ్లహ్, అనే పేర్లు పెట్టకండి. ఎందుకంటే, మీరు 'యసార్ అక్కడ ఉన్నాడా,' అని అంటారు. యసార్ అక్కడ లేకపోతే, సమాధానం ఇచ్చేవారు, 'యసార్ లేడు' అని అంటారు." (ముస్లిమ్)
 మరో ఉల్లేఖనంలో "రబాహ్, యసార్, అఫ్లహ్, నాఫ్అ" అనే పేర్లు పెట్టకండిని ఉంది.

(۱۳۴۴/۳) (صحیح) [۵] - ۴۷۵۴
 وَعَنْ جَابِرٍ قَالَ أَرَادَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنْ يَنْهَى عَنْ أَنْ يُسَمَّى بِبَعْلَى وَبَيْرَكَةَ وَبِأَفْلَحٍ وَبِيسَارٍ وَبِنَحْوِ ذَلِكَ. ثُمَّ سَكَتَ بَعْدَ عَنْهَا ثُمَّ قُبِضَ وَلَمْ يَنْهَ عَنْ ذَلِكَ. رَوَاهُ مُسْلِمٌ.

4754. (5) [3/1344-దృఢం]
 జాబిర్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) య'అలూ, బరకహ్ అఫ్ల'హ, యసార్, నాఫ'అ మొదలైన పేర్లు పెట్టకూడ దని వారిం చాలని అనుకున్నారు. కాని ప్రవక్త (స) మౌనం వహించారు. ఆ తరువాత ప్రవక్త (స) మరణిం చారు. అంటే ప్రత్యేకంగా నిషేధించలేదు.¹⁷ (ముస్లిమ్)
 (۱۳۴۵/۳) (صحیح) [۶] - ۴۷۵۵
 وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "أَخْنَى الْأَسْمَاءِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عِنْدَ اللَّهِ رَجُلٌ يُسَمَّى مَلِكًا. الْأَمْلَاكِ". رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ.
 وَفِي رِوَايَةٍ لِمُسْلِمٍ قَالَ: "أَغْطَبَ رَجُلٌ عَلَى اللَّهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَأَخْبَثَهُ رَجُلٌ كَانَ يُسَمَّى مَلِكًا الْأَمْلَاكِ لَا مَلِكَ إِلَّا اللَّهُ".

4755. (6) [3/1345-దృఢం]
 అబూ హురైరహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "అల్లాహ్ వద్ద అన్నిటికంటే చెడ్డ పేరు, 'చక్రవర్తి' లేదా 'పాహిన్ పాహ్'. (బు'ఖారి)
 ముస్లిమ్ లోని ఉల్లేఖనంలో ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "ప్రపంచంలో పాహిన్ పాహ్ (చక్రవర్తి) అనే పేరు పెట్టు కున్నవాడు తీర్పుదినం నాడు అల్లాహ్ (త) వద్ద అన్నిటి కంటే నీచుడు, అందరికంటే అధికంగా దైవగ్రహానికి గురయ్యే వ్యక్తి. ఎందుకంటే ఉభయ లోకాల్లో అధికారం అల్లాహ్ (త)దే.

17) వివరణ-4754: మొదటి 'హదీసు'లో ఇటువంటి పేర్లు పెట్టకూడదని వారించడం జరిగింది. అంటే జాబిర్ (ర) మొదటి 'హదీసు' విననట్లుంది. అందుకే ఇలా అన్నారు.

(۱۳۴۵/۳) (صحیح) [۷] - ۴۷۵۶
 وَعَنْ زَيْنَبَ بِنْتِ أَبِي سَلَمَةَ قَالَتْ: سَمِعْتُ بَرَّةَ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ. "لَا تَرْكُوا أَنْفُسَكُمْ اللَّهُ أَعْلَمُ بِأَهْلِ الْبِرِّ مِنْكُمْ سَمُّوْهَا زَيْنَبَ". رَوَاهُ مُسْلِمٌ.

4756. (7) [3/1345-దృఢం]
 జైనబ్ బిన్త అబీ సలమహ్ (ర) కథనం: మొదట నాకు బరహ్ అనే పేరు పెట్టటం జరిగింది. దాని అర్థం పుణ్యాత్మ రాలు. ప్రవక్త (స) 'నిన్ను నువ్వు పొగుడు కోకు. ఎవరు పాపాత్ములో, ఎవరు పుణ్యా త్ములో అల్లాహ్ (త)కు తెలుసు, ఈమె పేరు 'జైనబ్ పెట్టండి,' అని ఆదేశించారు. అప్పటి నుండి నా పేరు 'జైనబ్'గా చలామణి అవుతోంది. అంటే అవసర మైతే పేరు మార్పుకోవచ్చును.

(۱۳۴۵/۳) (صحیح) [۸] - ۴۷۵۷
 وَعَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ: كَانَتْ جُوَيْرِيَةُ إِسْمَهَا بَرَّةَ فَحَوَّلَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِسْمَهَا جُوَيْرِيَةَ وَكَانَ يَكْرَهُ أَنْ يُقَالَ: خَرَجَ مِنْ عِنْدَ بَرَّةَ. رَوَاهُ مُسْلِمٌ.

4757. (8) [3/1345-దృఢం]
 ఇబ్నె 'అబ్బాస్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) భార్యల్లో ఒకరి పేరు జువైరియహ్ ఉండేది. ఆమెకు ముందు 'బరహ్' అనే పేరు ఉండేది. ప్రవక్త (స) దాన్ని మార్చి జువైరియహ్ పెట్టారు. ఎందుకంటే ప్రవక్త (స)కు బరహ్ - అంటే మేలు పోయింది - అనే పేరు నచ్చలేదు. (ముస్లిమ్)

(۱۳۴۵/۳) (صحیح) [۹] - ۴۷۵۸
 وَعَنْ ابْنِ عُمَرَ أَنَّ بِنْتًا كَانَتْ لِعُمَرَ يُقَالُ لَهَا: عَاصِيَةُ فَسَمَّاها رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ جَبَلَةَ. رَوَاهُ مُسْلِمٌ.

4758. (9) [3/1345-దృఢం]
 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ 'ఉమర్ (ర) కథనం: 'ఉమర్ కూతురి పేరు 'ఆ'సియహ్ ఉండేది. అంటే అవిధేయురాలు. ప్రవక్త (స) ఆమె పేరు మార్చి, జమీలహ్ పెట్టారు. (ముస్లిమ్)
 అరబ్బులు అజ్ఞాన కాలంలో ఇటువంటి పేర్లే పెట్టేవారు. వాటిని వారించడం జరిగింది.

(۱۳۴۵/۳) (متفق عليه) [۱۰] - ۴۷۵۹
 وَعَنْ سَهْلِ بْنِ سَعْدٍ قَالَ: أَتَانِي بِالْمُنْذِرِ بْنِ أَبِي أُسَيْدٍ إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ جَيْنٌ وَلَدٌ فَوَضَعَهُ عَلَى فخذِهِ فَقَالَ: "وَمَا إِسْمُهُ؟" قَالَ: "فُلَانٌ". "لَا وَلَكِنْ إِسْمُهُ الْمُنْذِرُ".

అంటే మున్దరీ బిన్ అబీ అసీద్ నుండి నాకు జైన్ అనే పేరు వచ్చింది. నా పేరు 'ఫులాన్' అని అన్నాడు. "అవును, కాదు, అది పేరుకాదు, అది పేరు."

4759. (10) [3/1345-ఏకీభవితం]

సహల్ బిన్ స'అద్ కథనం: మున్ జి'ర్ బిన్ అబీ ఉస్సైద్ (ర) జన్మించినపుడు అతన్ని ప్రవక్త (స) వద్దకు తీసుకు రావటం జరిగింది. ప్రవక్త (స) అతన్ని తన తొడలపై కూర్చో బిట్టుకున్నారు. ఇంకా, 'ఈ బిడ్డ పేరు ఏమిటి' అని అడిగారు. 'ఫలానా పేరు' అని చెప్పటం జరిగింది. దానికి ప్రవక్త (స) కాదు, 'ఇతని పేరు మున్ జి'ర్' అని అన్నారు. (బు'ఖారీ, ముస్లిం)

(۴۷۶۰ - [۱۱] (صحيح) (۱۳۴۰/۳)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "أَيُّكُمْ أَخَذَكُمْ عَبْدِي وَأَمَتِي كُلُّكُمْ عَبْدُ اللَّهِ. وَكُلُّ نِسَائِكُمْ إِمَاءُ اللَّهِ. وَلَكِنْ لِيَقُلَّ: غُلَامِي وَجَارِيَّتِي وَفَتَايَ وَفَتَاتِي. وَلَا يَقُلَّ الْعَبْدُ رَبِّي وَلَكِنْ لِيَقُلَّ: سَيِّدِي".

وَفِي رَوَايَةٍ: "لِيَقُلَّ: سَيِّدِي وَمَوْلَايَ".

وَفِي رَوَايَةٍ: "لَا يَقُلَّ الْعَبْدُ لِسَيِّدِهِ: مَوْلَايَ فَإِنَّ مَوْلَاكُمْ اللَّهُ".

رَوَاهُ مُسْلِمٌ.

4760. (11) [3/1345-దృఢం]

అబూ హురైరహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "ఎవరూ తన బానిసను, బానిసరాలిని 'నా బానిస, నా బానిసరాలు'అనిపిలవరాదు. మీరందరూ అల్లాహ్ బాని సలు,స్త్రీలు అల్లాహ్ బానిసరాళ్ళు.అయితే 'నాసేవకుడు నాసేవకురాలు' అనిపిలవండి. అదేవిధంగా బాని సలు తమ యజమానులను 'మా సందర్శకుడు' అని పిలవ రాదు. అయితే 'మా నాయకుడు' అని పిలవండి.

మరో ఉల్లేఖనంలో బానిసలు తమ యజమానులను 'మా యజమాని' అని పిలవరాదు. ఎందుకంటే అందరి యజమాని, సందర్శకుడు అల్లాహ్ ఒక్కడే.' (ముస్లిమ్)

ఇవన్నీ వినయ పూరితమైన పదాలు.

(۴۷۶۱ - [۱۲] (صحيح) (۱۳۴۰/۳)

وَعَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: "لَا تَقُولُوا: الْكَرَمُ فَإِنَّ الْكَرَمَ قَالِبَتِ الْمُؤْمِنِ".

رَوَاهُ مُسْلِمٌ.

4761. (12) [3/1345-దృఢం]

అబూ హురైరహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, మీరు ద్రాక్షను 'కర్మ' అనకండి. ఎందుకంటే కర్మ అంటే విశ్వాసి హృదయం. (ముస్లిమ్)

(۴۷۶۲ - [۱۳] (صحيح) (۱۳۴۶/۳)

وَفِي رَوَايَةٍ لَهُ عَنْ وَائِلِ بْنِ حَجْرٍ قَالَ: "لَا تَقُولُوا: الْكَرَمُ وَلَكِنْ قُولُوا: أَلْعَنَبَ وَالْحَبْلَةُ"

4762. (13) [3/1346-దృఢం]

వాయిల్ బిన్ హుజ్జి (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం మీరు ద్రాక్షను కర్మ అనకండి, 'ఇనబ్, 'హబలహ్ అనండి అని మరో ఉల్లేఖనంలో ఉంది. (ముస్లిమ్)

'ఇనబ్ మరియు 'హబలహ్ అన్నా ద్రాక్ష పళ్ళే. అరబ్బులు కర్మ అనేవారు. కర్మ అంటే గౌరవనీయుడు, మంచి, కారు ఇ్యం అనే అర్థాలున్నాయి. ఈ పదం ద్రాక్ష పండ్లకు తగదు.

(۴۷۶۳ - [۱۴] (صحيح) (۱۳۴۶/۳)

وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "لَا تُسَمُّوا الْعِنَبَ الْكَرْمَ وَلَا تَقُولُوا: يَا حَبِيبَةَ الدَّهْرِ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الدَّهْرُ".

رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ.

4763. (14) [3/1346-దృఢం]

అబూ హురైరహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "మీరు ద్రాక్షకు కర్మ అనే పేరు పెట్టకండి. ఇంకా మీరు కాలాన్ని నిరాశకు చెందిన పేర్లు పెట్టకండి. ఎందుకంటే అల్లాహ్ కాలం.¹⁸ (బు'ఖారీ)

అంటే అంతా అల్లాహ్ (త) చేతుల్లోనే ఉంది.

(۴۷۶۴ - [۱۵] (صحيح) (۱۳۴۶/۳)

وَعَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "لَا يَسْبُبُ أَحَدُكُمُ الدَّهْرَ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الدَّهْرُ".

رَوَاهُ مُسْلِمٌ.

4764. (15) [3/1346-దృఢం]

అబూ హురైరహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "మీరు కాలాన్ని తిట్టకండి. ఎందుకంటే అల్లాహ్ (త)యే కాలం. అతడే దాన్ని తన ఇష్టం వచ్చినట్టు మలచుతాడు. కాలాన్ని తిట్టటం అల్లాహ్ (త)ను తిట్టినట్లే. (ముస్లిమ్)

(۴۷۶۵ - [۱۶] (متفق عليه) (۱۳۴۶/۳)

وَعَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "لَا يَقُولَنَّ أَحَدُكُمْ: حَبَبَتْ نَفْسِي وَلَكِنْ لِيَقُلَّ: لَفِسَتْ نَفْسِي".

مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

وَذَكَرَ حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ: "يُؤَذِّنُنِي ابْنُ آدَمَ"

فِي "بَابِ الْإِيمَانِ".

18) వివరణ-4763: అజ్ఞాన కాలంలో ప్రజలు కాలాన్ని తిట్టి వారు. ప్రవక్త (స) దీన్ని వారించారు. మంచి, చెడు రెండూ అల్లాహ్ (త) చేతుల్లోనే ఉన్నాయి. కాలానిది అందులో ఏలాంటి ప్రమేయం లేదు.

4765. (16) [3/1346-ఏకీభవితం]

'అయి'షహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "ఎవ్వరూ నా మనస్సు చెడ్డదైపోయింది అని అనకూడదు, నా మనసు భారమైపోయింది" అని అనవచ్చును. (ముత్తఫఖున్ అల్లాహ్)

رِئَاسَةُ الْإِسْلَامِ

(۱۳۴۷/۳) (إِسْنَادُهُ جَيِّدٌ) - ۴۷۶۶

عَنْ شَرِيحِ بْنِ هَانِيٍّ عَنْ أَبِيهِ أَنَّهُ لَمَّا وَقَدَّ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَعَ قَوْمِهِ سَمِعَهُمْ يَكُونُهُ بَابِي الْحَكَمِ فَدَعَاهُ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: "إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَكَمُ فَلَمْ تُكَلِّ أَبَا الْحَكَمِ؟" قَالَ: إِنَّ قَوْمِي إِذَا اخْتَلَفُوا فِي شَيْءٍ أَتَوْنِي فَحَكَمْتُ بَيْنَهُمْ فَرَضِي كِلَا الْفَرِيقَيْنِ بِحُكْمِي. فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "مَا أَحْسَنَ هَذَا فَمَا لَكَ مِنَ الْوَلَدِ؟" قَالَ: لِي شَرِيحٌ وَمُسْلِمٌ. وَعَبْدُ اللَّهِ قَالَ: "فَمَنْ أَكْبَرُهُمْ؟" قَالَ قُلْتُ: شَرِيحٌ. قَالَ فَأَنْتَ أَبُو شَرِيحٍ." رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالتِّرْمِذِيُّ

4766. (17) [3/1346-అధికారాలు ఆమోదయోగ్యం]

షురైహ్ బిన్ హాసీ తన తండ్రి ద్వారా ఉల్లేఖనం: అతడు తన జాతి వారితో కలసి ప్రవక్త (స) వద్దకు ప్రతినిధిగా వచ్చారు. అతన్ని ప్రజలు అబుల్ 'హకమ్ అని పిలవటం ప్రవక్త (స) విన్నారు. ప్రవక్త (స) అతన్ని పిలిచి, 'అల్లాహ్ (త) యే అధికారి, అధికారాలు ఆయన వద్దనుండే వెలువడ తాయి. నువ్వు నీ కునియత అబుల్ 'హకమ్ ఎందుకు పెట్టు కున్నావు,' అని అడిగారు. దానికి అతడు, 'నా జాతిలో తగా దాలూ, వివాదాలు తలెత్తితే ప్రజలు నా దగ్గరకే వస్తారు. నేను తీర్పు ఇస్తే ఇరువర్గాలు సంతోషిస్తారు. అందువల్ల నన్ను అబుల్ 'హకమ్ అని పిలుస్తారు,' అని సమాధానం ఇచ్చాడు. అప్పుడు ప్రవక్త (స), 'చాలా మంచిది, నీకు ఎంతమంది పిల్లలు,' అని అడిగారు. దానికి అతడు ముగ్గురు షురైహ్, ముస్లిమ్, 'అబ్దుల్లాహ్ అని అన్నాడు. ప్రవక్త (స), 'పెద్ద వారెవరు,' అని అడిగారు. దానికి అతడు, 'షురైహ్' అని అన్నాడు. అప్పుడు ప్రవక్త (స), 'నువ్వు అబూ షురైహ్,' అని అన్నాడు. (అబూ దావూద్, నసాయీ)

(۱۳۴۷/۳) (ضَعِيفٌ) - ۴۷۶۷

وَعَنْ مَسْرُوقٍ قَالَ: لَقِيتُ عُمَرَ فَقَالَ: مَنْ أَنْتَ؟ قُلْتُ: مَسْرُوقُ بْنُ الْأُجْدَعِ. قَالَ عُمَرُ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: "الْأُجْدَعُ شَيْطَانٌ." رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَابْنُ مَاجَةَ.

4767. (18) [3/1347-బలహీనం]

మసీరూఖ్ (ర) కథనం: నేను 'ఉమర్ (ర)ను కలిసాను. అతను, 'నీవెవరవు,' అని అడిగారు. దానికి నేను మసీరూఖ్ బిన్ అజ్ద'అ అని అన్నాను. అది విని 'ఉమర్ (ర) 'ప్రవక్త (స) అజ్ద'అ పైతాన్ అని అంటూ ఉండగా నేను విన్నాను,' అని అన్నారు.¹⁹ (అబూ దావూద్, ఇబ్నె మాజహ్)

(۱۳۴۷/۳) (ضَعِيفٌ) [۱۹] - ۴۷۶۸

وَعَنْ أَبِي التَّرْدَاءِ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "تُدْعُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ بِأَسْمَائِكُمْ وَأَسْمَاءِ آبَائِكُمْ فَاحْسِنُوا أَسْمَاءَكُمْ." رَوَاهُ أَحْمَدُ وَأَبُو دَاوُدَ

4768. (19) [3/1347-బలహీనం]

అబూ దర్దా' (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "తీర్పుదినం నాడు మిమ్మల్ని, మీ పేర్లద్వారా, మీ తండ్రుల పేర్ల ద్వారా పిలవటం జరుగుతుంది. అందువల్ల మీరు మంచి పేర్లు పెట్టుకోండి. (అబూ దావూద్, అహ్మద్)

(۱۳۴۷/۳) (لم تتم دراسته) [۲۰] - ۴۷۶۹

وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نَهَى أَنْ يَجْمَعَ أَحَدٌ بَيْنَ إِسْمِهِ وَكُنْيَتِهِ وَيُسَمَّى أَبَا الْقَاسِمِ. رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ.

4769. (20) [3/1347-అపరిశోధితం]

అబూ హురైరహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) తన పేరును, తన కునియతను ఒకచోట చేర్చటాన్ని (అంటే ము'హమ్మద్ అబుల్ ఖాసిమ్ అని అనటాన్ని) వారించారు. (తిర్మిజీ)

ఈ నిషేధం ఆయన జీవితకాలం వరకే.

(۱۳۴۷/۳) (مَنْكَرٌ) [۲۱] - ۴۷۷۰

وَعَنْ جَابِرٍ: أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: "إِذَا سَمَّيْتُمْ بِإِسْمِي فَلَا تَكْتَبُوا بِكُنْيَتِي." رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَابْنُ مَاجَةَ. وَقَالَ التِّرْمِذِيُّ: هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ.

وَفِي رَوَايَةٍ أَبِي دَاوُدَ قَالَ: "مَنْ تَسَمَّى بِإِسْمِي فَلَا يَكْتُبْ بِكُنْيَتِي وَمَنْ تَكَلَّى بِكُنْيَتِي فَلَا يَسَمَّ بِإِسْمِي."

4770. (21) [3/1347-తిరస్కృతం]

జాబిర్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "నా పేరును మీ పేర్లుగా పెట్టుకోవచ్చు, కాని నా కునియత

19) వివరణ-4767: అజ్ద'అ అంటే ముక్కు, చెవి, చేయి, పెదాలు కోయబడి ఉండేవి. పైతాన్ ను కూడా అంటారు. ఇది మంచి పేరు కాదు.

ను మీ కునియతగా పెట్టవద్దు. ము'హమ్మద్ అని పేరు పెట్టుకో వచ్చును. కాని అబుల్ ఖాసిమ్ అని కునియత్ పెట్టుకోకూడదు. (తిర్మిజి / ఏకోల్లేఖనం, ఇబ్ని మాజహ్)

మరో ఉల్లేఖనంలో నాపేరు పెట్టుకున్న వారు నా కునియత్ పెట్టకండి. నా కునియత్ పెట్టినవారు నా పేరు పెట్టకండి. (అబూ దావూద్)

(۴۷۷۱ - [۲۲] (ضعیف) (۱۳۴۷/۳)

وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا أَنَّ إِمْرَأَةً قَالَتْ: يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنِّي وَلَدْتُ غُلَامًا فَسَمَّيْتُهُ مُحَمَّدًا وَكُنَّيْتُهٖ أَبَا الْقَاسِمِ فَذَكَرَ لِي أَنَا تَكَرَّرَ ذَلِكَ. فَقَالَ: "مَا الَّذِي أَحَلَّ إِسْمِي وَحَرَّمَ كُنِّيَّتِي؟ أَوْ مَا لِدُنِّي حَرَّمَ كُنِّيَّتِي وَأَحَلَّ إِسْمِي؟" رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ. وَقَالَ مُحْيِي السُّنَّةِ: غَرِيبٌ.

4771. (22) [3/1347-బలహీనం]

'ఆయి'షహ్ (ర) కథనం: ఒక స్త్రీ వచ్చి ప్రవక్త (స)లో, 'నాకు బిడ్డ జన్మించాడు. నేను ఆ బిడ్డకు ము'హమ్మద్ అనే పేరు అబుల్ ఖాసిమ్ అనే కునియత్ పెట్టాను. అయితే తమకు ఈ విషయం ఇష్టం లేదని నాకు తెలిసింది,' అని విన్నవించుకుంది. అది విని ప్రవక్త (స) 'ఏ విషయం నా పేరును ధర్మసమ్మతం చేసింది. ఎవరు నా కునియత్ నిషిద్ధం చేసింది. అంటే నా పేరును పేరుగా పెట్టవచ్చును. నా కునియత్ను కునియతగా పెట్టటం కూడా ధర్మసమ్మతమే. అయితే నా జీవితంలో ఆ రెంటినీ ఒక చోట చేర్చరాదు,' అని అన్నారు.(అబూ దావూద్, ము'హ్మయున్నహ్ / ఏకోల్లేఖనం)

(۴۷۷۲ - [۲۳] (لم تتم دراسته) (۱۳۴۸/۳)

وَعَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحَفِيفَةِ عَنْ أَبِيهِ قَالَ: قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ أَرَأَيْتَ إِنْ وَلِدَ لِي بَعْدَكَ وَلَدٌ أَسَمِيهِ بِإِسْمِكَ وَكُنَّيْتُهُ بِكُنْيَتِكَ؟ قَالَ: "نَعَمْ". رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ.

4772. (23) [3/1348-అపరిశోధితం]

ము'హమ్మద్ బిన్ 'హనఫియ్యహ్, తన తండ్రి ద్వారా కథనం: "ఒ ప్రవక్తా! ఒకవేళ తమరి మరణానంతరం నాకు బిడ్డ జన్మిస్తే, వాడికి ము'హమ్మద్ అనే పేరు, అబుల్ ఖాసిమ్ అనే కునియత్ పెట్టుకోవచ్చా?" అని అడిగాను. దానికి ప్రవక్త (స) "అవును" అన్నారు. (అబూ దావూద్)

(۴۷۷۳ - [۲۴] (لم تتم دراسته) (۱۳۴۸/۳)

وَعَنْ أَنَسٍ قَالَ: كُنَّا نَبِيُّ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِبَقْلَةٍ كُنْتُ أَجْتَنِبُهَا. رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَقَالَ: هَذَا حَدِيثٌ لَا نَعْرِفُهُ إِلَّا مِنْ هَذَا الْوَجْهِ. وَفِي "الْمَصَابِيحِ" صَحَّحَهُ

4773. (24) [3/1348-అపరిశోధితం]

అనస్ (ర) కథనం: నేను ఒక మొక్కను పీకాను. దాన్ని హమ్'జహ్ అనేవారు. ప్రవక్త (స) నా కునియత్ అబూ హమ్'జహ్ పెట్టారు. (తిర్మిజి/ ఏకోల్లేఖనం, మసాబీహ్ / దృఢం)

(۴۷۷۴ - [۲۵] (لم تتم دراسته) (۱۳۴۸/۳)

وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: إِنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَ يُغَيِّرُ الْأِسْمَ الْأَفْبَحَ. رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ.

4774. (25) [3/1348-అపరిశోధితం]

'ఆయి'షహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) చెడ్డ పేర్లను మార్చి మంచి పేర్లు పెట్టే వారు. (తిర్మిజి)

(۴۷۷۵ - [۲۶] (إسناده جيد) (۱۳۴۸/۳)

وَعَنْ بُشَيْرِ بْنِ مَيْمُونٍ عَنْ أَسَامَةَ بْنِ أَخْذَرِيٍّ أَنَّ رَجُلًا يَقُولُ لَهُ أَصْرَمَ كَانَ فِي النَّفَرِ الَّذِينَ أَتَوْا رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ. فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "مَا اسْمُكَ؟" قَالَ: "بَلْ أَنْتَ زُرْعَةٌ". رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ.

4775. (26) [3/1348-ఆధారాలు ఆమోదయోగ్యం]

బషీర్ బిన్ మైమూన్ తన చిన్నాన్న ఉసామా బిన్ అఖ్దరీ ద్వారా ఉల్లేఖనం: ప్రవక్త (స) వద్దకు ఒక బృందం వచ్చింది. వారిలో ఒక వ్యక్తి పేరు అనీరమ్ ఉండేది. (దీని అర్థం చెట్టు నరికే వాడు) ప్రవక్త (స) అతన్ని 'నీ పేరేమిటి' అని అడిగారు. ఆ వ్యక్తి 'నా పేరు అనీరమ్' అని అన్నాడు. అప్పుడు ప్రవక్త (స) కాదు, 'నీ పేరు జుర'ల ఉండని' అని అన్నారు. (అబూ దావూద్)

(۴۷۷۶ - [۲۷] (لم تتم دراسته) (۱۳۴۸/۳)

وَقَالَ: وَغَيَّرَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِسْمَ الْعَاصِ وَعَزِيرٍ وَعَنْتَةَ وَشَيْطَانَ وَالْحَكَمَ وَغُرَابٍ وَحَبَابٍ وَشِهَابٍ وَقَالَ: تَرَكْتُ أَسَانِيدَهَا لِلْإِخْتِصَارِ.

4776. (27) [3/1348-అపరిశోధితం]

ప్రవక్త (స) అనేక చెడ్డపేర్లను మార్చివేసారు. ఉదా: 'అ'న్, 'అ'జీజ్, 'అతీలహ్, 'షై'తాన్, 'హకమ్, 'గురాబ్, 'హుబ్బాబ్, 'షిహాబ్ మొదలైన పేర్లను మార్చివేసారు.

'అ'నీ అంటే అవిధేయుడు, 'అ'జీ'జ్ అల్లాహ్ పేరు. కాబట్టి, కేవలం 'అ'జీ'జ్, అని పేరు పెట్టకూడదు. 'అబ్దుల్ 'అ'జీ'జ్, అని పెట్టవచ్చు. 'ఉత్తేలహ్ అంటే కారిన్యం, ఇది విశ్వాసికి తగదు. పై'తాన్ అంటే తల బిరుసుగా ప్రవర్తించే వాడు, 'హకమ్ అంటే పాలకుడు, ఇది కూడా దేవుని గుణం, 'గురాబ్ కాకీ అని అర్థం, ఇది ఒక పక్షి పేరు, 'హుబ్బాబ్ అంటే పాము ఇంకా పై'తాన్ ను కూడా అంటారు. పిహాబ్ అంటే అగ్ని అని అర్థం.

(۱۳۴۸/۳) [۲۸] - ۴۷۷۷
وَعَنْ أَبِي مَسْعُودٍ الْأَنْصَارِيِّ قَالَ لِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ أَوْ قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ لِأَبِي مَسْعُودٍ: مَا سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ فِي (رَعْمَا) قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: "بِئْسَ مَطِيَّةُ الرَّجُلِ". رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَقَالَ: إِنَّ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ حَذِيفُهُ.

4777. (28) [3/1348-అపరిశోధితం]

అబూ మన్'జూద్ అ'న్నారీ (ర) అబూ 'అబ్దుల్లాహ్ తో, "తమరు 'జ'అమ్మా అనే పదం గురించి ప్రవక్త (స) ద్వారా విన్నారా?" అని అన్నారు. దానికతను 'జ'అమ్మా మనిషికి చాలా చెడ్డ వాహనం," అని ప్రవక్త (స) అంటూ ఉండగా విన్నాను అని అన్నారు.²⁰ (అబూ దావూద్)

(۱۳۴۹/۳) [۲۹] - ۴۷۷۸
وَعَنْ حَذِيفَةَ عَنْ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: "لَا تَقُولُوا: مَا شَاءَ اللَّهُ وَشَاءَ فَلَانٌ وَلَكِنْ قُولُوا: مَا شَاءَ اللَّهُ ثُمَّ شَاءَ فَلَانٌ". رَوَاهُ أَحْمَدُ وَأَبُو دَاوُدَ.

4778. (29) [3/1349-దృఢం]

'హుజై'ఫహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, మీరు "అల్లాహ్ కోరితే, ఫలానా వ్యక్తి కోరితే" అని అనకండి. కాని 'అల్లాహ్ కోరింది' - ఆ తరువాత - 'ఫలానావ్యక్తి కోరింది.' అని అనండి. (అ'హ్మద్, అబూ దావూద్)

(۱۳۴۹/۳) [۳۰] - ۴۷۷۹
وَفِي رِوَايَةٍ مُتَّفَقَةً قَالَ: "لَا تَقُولُوا: مَا شَاءَ اللَّهُ وَشَاءَ مُحَمَّدٌ وَقُولُوا مَا شَاءَ اللَّهُ وَحْدَهُ". رَوَاهُ فِي "شَرْحِ السُّنَنِ".

4779. (30) [[3/1349-అపరిశోధితం]

20) వివరణ-4777: 'జ'అమ్మా అంటే అనుమానం, సంకోచం.

మరో ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది: "అల్లాహ్ కోరింది మరియు ము'హమ్మద్ కోరింది అని అనకండి. కాని కేవలం అల్లాహ్ కోరిందే అని అనండి." (షర్ 'హుస్సున్నహ్)

(۱۳۴۹/۳) (صحيح) [۳۱] - ۴۷۸۰
وَعَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: "لَا تَقُولُوا لِلْمُتَافِقِ سَيِّدًا فَإِنَّهُ إِنْ بَكَ سَيِّدًا فَقَدْ اسْتَظَمْتُمْ رَبَّكُمْ". رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ.

4780. (31) [3/1349-దృఢం]

'హుజై'ఫహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, మీరు కపటాచారాలను నాయకులుగా పిలవకండి. ఒకవేళ మీరు వారిని అలా పిలిస్తే దైవాన్ని అయిష్టానికి గురిచేసి నట్లే. (అబూ దావూద్)

ఎందుకంటే నాయకుడు గౌరవించబడతాడు. కాని అర్హతలేని వాడిని గౌరవించటం అపరాధం.

مُؤَادِصَ وَبِإِذَا
الْفَصْلُ الثَّلَاثُ
(۱۳۴۹/۳) (صحيح) [۳۲] - ۴۷۸۱

عَنْ عَبْدِ الْحَمِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ بْنِ شَيْبَةَ قَالَ: جَلَسْتُ إِلَى سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ فَحَدَّثَنِي أَنَّ جَدَّهُ حَزَنًا قَدِمَ عَلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: "مَا اسْمُكَ؟" قَالَ: اِسْمِي حَزْنٌ قَالَ: "بَلْ أَنْتَ سَهْلٌ" قَالَ: مَا أَنَا بِمَغْيِيرٍ اِسْمًا سَمَانِيَهُ أَبِي. قَالَ ابْنُ الْمُسَيَّبِ: فَمَا زَالَتْ فِينَا الْحُزُونَةُ بَعْدُ. رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ.

4781. (32) [3/1349-దృఢం]

'అబ్దుల్ 'హమీద్ బిన్ జుబైర్ బిన్ సైబహ్ కథనం: నేను స'య్యాద్ బిన్ ముసయ్యిబ్ వద్ద కూర్చోని ఉన్నాను. అతను నాకు ఇలా తెలిపారు. అతని తాత గారు 'హ'జ్నీ ప్రవక్త (స) వద్దకు వెళ్ళారు. ప్రవక్త (స) అతన్ని 'నీ పేరేమిటి' అని అడిగారు. దానికి అతడు నా పేరు " 'హ'జ్నీ " అని అన్నాడు. అప్పుడు ప్రవక్త (స), "కాదు నువ్వు సహాల్వి," అని అన్నారు. దానికి అతడు, "మా తండ్రిగారు పెట్టిన పేరును మార్చను," అని అన్నాడు. అప్పటి నుండి మా కుటుంబం లో దు:ఖవిచారాలు చోటుచేసు కున్నాయి.²¹

21) వివరణ-4781: 'హ'జ్నీ అంటే బంజరు నేల. సహాల్ అంటే సారవంతమైన నేల. ప్రవక్త (స) సహాల్ అనే పేరు పెట్టారు. కాని అతను దానికి నిరాకరించారు. పాతపేరే ఉండు కున్నాడు. వారి కుటుంబం దారిద్ర్య ప్రభావానికి గురయింది. అంటే దీన్నిబట్టి మంచి, చెడ్డ పేర్ల ప్రభావం ఉంటుందని తెలిసింది.

(۱۳۴۹/۳) (ضعیف) [۳۳] - ۴۷۸۲
وَعَنْ أَبِي وَهَبٍ الْجُسَمِيِّ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "تَسَمَّوْا أَسْمَاءَ الْأَنْبِيَاءِ وَأَحَبُّ الْأَسْمَاءِ إِلَى اللَّهِ عَبْدُ اللَّهِ وَعَبْدُ الرَّحْمَنِ وَأَصْدَقُهَا حَارِثٌ وَهَمَلٌ أَفْبَحُهَا حَرْبٌ وَمُرَّةٌ".
رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ.

4782. (33) [3/1349-బలహీనం]
అబూ వహబ్ జుషమియ్యి (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "ప్రవక్తల పేర్లు పెట్టుకోండి. అల్లాహ్ వద్ద పేర్లన్నిటిలో 'అబ్దుల్లాహ్, 'అబ్దుర్హమాన్ ఉత్తమమైనవి. అదే విధంగా అన్నిటికంటే సత్తమైన పేరు 'హరీస్'. దీని అర్థం సంపాదించేవాడు. ఇంకా హమ్లామ్ అంటే నిశ్చయించుకునే వాడు. అదేవిధంగా అన్నిటికంటే చెడ్డపేరు 'హరీబ్ అంటే యుద్ధం, ఇంకా ముర్హూ అంటే చేదు, అని అర్థం. (అబూ దావూద్)

===== ۹ - بَابُ الْبَيَانِ وَالشَّعْرِ

9. వాక్చాతుర్యం, కవిత్యం
మొదటి విభాగం الْفَصْلُ الْأَوَّلُ
(۱۳۵۰/۳) (ضعیف) [۱] - ۴۷۸۳
عَنْ ابْنِ عَمَرَ قَالَ: قَدِمَ رَجُلَانِ مِنَ الْمَشْرِقِ فَخَطَبَا فَعَجِبَ النَّاسُ لِبَيَانِهِمَا. فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "إِنَّ مِنَ الْبَيَانِ لَسِحْرًا". رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ.

4783. (1) [3/1350-దృఢం]
'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ 'ఉమర్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) వద్దకు తూర్పు నుండి ఇద్దరు వ్యక్తులు వచ్చారు. తమ మాటల ద్వారా ప్రభావితం చేసారు. ప్రజలందరూ వారి మాటలు విని ఆశ్చర్యం వ్యక్తం చేసారు. అప్పుడు ప్రవక్త (స) 'కొందరి ప్రసంగాలు, మాటలు చేతబడిలా ప్రభావ పూరితంగా ఉంటాయి' అని ప్రవచించారు.²² (బు'ఖారీ)
(۱۳۵۰/۳) (ضعیف) [۲] - ۴۷۸۴

وَعَنْ أَبِي بَنْ كَعْبٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "إِنَّ مِنَ الشَّعْرِ جُحْمَةٌ". رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ.

4784. (2) [3/1350-దృఢం]

22) వివరణ-4783: అంటే ప్రభావపూరితమయిన మాటలు. అదేవిధంగా కొందరి ప్రసంగాలు కూడా అవి న్యాయాన్ని- అన్యాయంగా, సత్యాన్ని- అసత్యంగా నిరూపిస్తాయి. అంటే కొంతమంది మాటలు, ప్రసంగాలు చాలా ప్రభావపూరితంగా ఉంటాయి.

ఉబయ్ బిన్ క'అబ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం: "కొన్ని కవిత్యాలు వివేకపూరితంగా ఉంటాయి."²³ (బు'ఖారీ)

(۱۳۵۰/۳) (صحيح) [۳] - ۴۷۸۵
وَعَنْ ابْنِ مَسْعُودٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "هَٰكَذَا الْمُتَنَطِّعُونَ". قَالَهَا ثَلَاثًا. رَوَاهُ مُسْلِمٌ.

4785. (3) [3/1350-దృఢం]
'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మస్'ఉద్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "మాటల ద్వారా, పదాల ద్వారా ప్రభావానికి గురి చేసేవారు నాశనం అయ్యారు." ఇలా మూడుసార్లు పలికారు. (ముస్లిమ్)

(۱۳۵۰/۳) (متفق عليه) [۴] - ۴۷۸۶
وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "أَصْدَقُ كَلِمَةٍ قَالَهَا الشَّاعِرُ كَلِمَةٌ لِيَبْدَ: أَلَا كُلُّ شَيْءٍ مَا خَلَا اللَّهُ بَاطِلٌ".

4786. (4) [3/1350-ఏకీభవితం]
అబూ హురైరహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "కవుల్లో ఎవరైనా మంచిమాట అని ఉంటే అది లబీద్ చెప్పిన మాట అన్నికంటే సత్తమైనదని చెప్ప వచ్చును. అంటే అల్లాహ్ (త) తప్ప ఇతరులందరూ నాశం అయ్యేవారే."²⁴ (బు'ఖారీ, ముస్లిమ్)
(۱۳۵۰/۳) (صحيح) [۵] - ۴۷۸۷

وَعَنْ عَمْرِو بْنِ الشَّرِيدِ عَنْ أَبِيهِ قَالَ: رَدِفْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَوْمًا فَقَالَ: "هَلْ مَعَكَ مِنْ شِعْرِ أُمَيَّةَ بْنِ أَبِي الصَّلْتِ شَيْءٍ؟" قُلْتُ: نَعَمْ. قَالَ: "هِئِهْ" قَالَتْشُدُّهُ بَيْنًا. فَقَالَ: "هِئِهْ" ثُمَّ أَنْشَدْتُهُ بَيْنًا فَقَالَ: "هِئِهْ" ثُمَّ أَنْشَدْتُهُ مِائَةً بَيْنَتْ. رَوَاهُ مُسْلِمٌ.

4787. (5) [3/1350-దృఢం]
'అమ్మ బిన్ షురైద్ తన తండ్రి ద్వారా కథనం: ఒక రోజు నేను వాహనంపై ప్రవక్త (స) వెనుక

23) వివరణ-4784: కొన్ని కవిత్యాల్లో ఎంతో వివేకపూరితమైన విషయాలు ఉంటాయి. దానివల్ల ప్రజలకు లాభం కలుగు తుంది. కొన్ని కవిత్యాలు వృధాగా ఉంటాయి.

24) వివరణ-4786: ఇతడు ప్రఖ్యాత కవుల్లో ఒకడు. ఇతడు అజ్ఞాన కాలం, ఇస్లామ్ రెంటిని పొందాడు. ఇతడు 157 సంవత్సరాలు జీవించాడు. ఇతని ఒక కవిత్యాల సంపుటం ఉండేవి, దాన్ని "సబ్'అహ్ ము'అల్లఖహ్" అంటారు.